

مقاومت آنتی بیوتیکی

بر اساس اعلام اداره پرستاری تاریخ ۲۸ آبان لغایت ۴ آذر ، بعنوان هفته اطلاع رسانی مهار مقاومت میکروبی در سال ۱۴۰۳ در نظر گرفته شده است.

هنگامی که باکتریها، ویروس ها، قارچ ها و انگل ها به مرور زمان تغییر یافته و دیگر به درمان پاسخ ندهند مقاومت میکروبی رخ داده است. این موضوع باعث می شود درمان عفونت‌ها و بیماری‌های عفونی با مشکل روبرو گردیده و شدت بیماری و گسترش آن و موارد مرگ ناشی از آنها افزایش یابد. یکی از عواقب پدیده مقاومت میکروبی بی اثر شدن آنتی بیوتیک ها و سایر داروهای ضد میکروبی و سخت تر شدن یا غیر ممکن شدن درمان بیماری‌های عفونی خواهد بود.

چرا مقاومت میکروبی یک مشکل جهانی است؟

ظهور و گسترش عوامل بیماری‌زای مقاوم به درمان توانایی ما را برای درمان عفونت های رایج و شایع مورد تهدید قرار می‌دهد. بر اساس اعلام سازمان جهانی بهداشت پدیده مقاومت میکروبی یکی از ۱۰ چالش اصلی پیش روی بهداشت و سلامت عمومی برای انسان محسوب می شود. هزینه مقاومت میکروبی بر اقتصاد چشمگیر است. این موضوع علاوه بر افزایش میزان مرگ و ناتوانی و طولانی تر شدن دوره بیم متاسفانه داروهای آنتی بیوتیک روز به روز توان درمانی خود را از دست داده و گسترش مقاومت دارویی منجر به بروز

عفونت‌های صعب‌العلاج و مرگ بیماران می‌گردد. اگر مردم نحوه فعلی مصرف آنتی بیوتیکی خود را تغییر ندهند،

معدود داروهای جدید نیز به سرعت اثر بخشی خود را از دست خواهند داد. آری ، منجر به اقامت طولانی تر در بیمارستان، نیاز به استفاده از داروهای گران تر و مشکلات اقتصادی بیشتر برای مبتلایان می‌گردد.

چرا مقاومت میکروبی سیر فزاینده‌ای در دنیا دارد؟

استفاده نامناسب و بیش از اندازه از داروهای ضد میکروبی در انسان ها، حیوانات و گیاهان ، علت اصلی شکل گیری عفونت‌های مقاوم به درمان است. تجویز پزشکی نامناسب و بی رویه داروهای ضد میکروبی ، همچنین عدم اجرای کامل دستورات پزشکی توسط بیماران نقش مهمی در بروز پدیده مقاومت میکروبی دارند. به عنوان مثال داروهای ضد میکروبی بر روی باکتریها موثرند ولی تاثیری بر روی بیماریهای ویروسی نظیر سرما خوردگی و آنفلوانزا ندارند. این در حالی است که در بسیاری از موارد ابتلای به این بیماریها، اشتباهاً " داروهای ضد میکروبی هم تجویز شده و یا به صورت خودسرانه و بدون تجویز و نظارت پزشک مصرف می‌گردند. از سوی دیگر آنتی بیوتیک ها در پرورش دام و همچنین در کشاورزی نیز به صورت بی رویه مصرف می‌گردند.

فقدان دسترسی به آب سالم و ناکافی بودن سطح بهداشت در مزارع ، محیط های اجتماعی ، مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت و نیز روش های پیشگیری و کنترل عفونت ناکافی،

ظهور و گسترش عفونت های مقاوم به درمان را تشدید می نماید.

رویکرد و اقدام کشور ما برای مقابله با پدیده مقاومت میکروبی چیست؟

ماهیت چند جانبه ای پدیده مقاومت میکروبی، در کشور ما نیز مقابله با این موضوع نیاز به همکاری نهاد ها و سازمانهای متعدد دارد و علاوه بر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت‌های مختلف آن، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی کل کشور نیز بر اساس دستورالعمل‌های بین المللی برای مقابله با این مشکل همکاری دارند و همزمان با برنامه اقدام جهانی برای مقابله با مقاومت میکروبی، برنامه کشوری مهار مقاومت میکروبی در جمهوری اسلامی ایران نیز در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و با مشارکت سایر شرکای برنامه تدوین شده است. همچنین در حال حاضر برنامه مراقبت مقاومت میکروبی با هدف ارزیابی الگوی مقاومت میکروبی در کشور در تعدادی از استان ها و مراکز منتخب در حال اجرا می باشد.

نقش و مسئولیت مردم و جامعه ما برای مقابله با مقاومت میکروبی چیست ؟

۱. برای حفظ داروهای ضد میکروبی باید همگام و متحد شویم.
۲. استفاده صحیح و به جا از آنتی بیوتیک ها یک مسئولیت همگانی است.

دو شنبه ۲۸ آبان : مشارکت همگانی برای حفظ اثر بخشی داروهای ضد میکروبی

گروه هدف: پرسنل درمانی الزهرا(س)
نام و نام خانوادگی تدوینگر:
مرضیه سامی (سوپروایزر آموزشی)

پائیز ۱۴۰۳

مقاومت دارویی مبتلایان به این بیماری باید دوره درمان دارویی مالاریا را در هر شرایطی حتی در زمان همه گیری ها از جمله همه گیری کووید-۱۹ تکمیل نمایند.

۱۲. قطع درمان HIV داروها را بی اثر و درمان آن را مشکل تر میکنند. مبتلایان به HIV/AIDS باید درمان دارویی ضد رترو ویروسی خود را در هر شرایطی ، حتی در زمان همه گیری ها از جمله همه گیری کووید-۱۹ ادامه دهند تا شاهد شکل گیری مقاومت دارویی نباشیم.

۱۳. برای محافظت از آینده امروز اقدام نموده با اقدام و پیشگیری مناسب امروز از آینده خود و نسل های بعدی محافظت نمایید.

منابع:

icdc.behdasht.gov.ir

۳. از درمان خودسرانه با آنتی بیوتیک ها خودداری نمایید.

۴. همواره داروهای ضد میکروبی (آنتی بیوتیک ها، داروهای ضد ویروسی ، ضد قارچ و ضد انگلی) را تحت نظارت و با دستور پزشک مصرف کنید.

۵. آنتی بیوتیک های باقیمانده در منزل را در اختیار سایر اعضای خانواده قرار ندهید.

۶. آنتی بیوتیک ها قادر به درمان سرماخوردگی، سردرد یا آنفلوانزا نیستند.

۷. با رعایت بهداشت میتوانید به پیشگیری از گسترش این پدیده کمک نمایید.

۸. با شستشوی منظم دست ها با آب و صابون می توانید از گسترش عفونتها ، باکتری ها، ویروس ها، قارچ ها و انگلهای مقاوم در برابر داروها پیشگیری نماید.

۹. برنامه واکسیناسیون خود و افراد خانواده خود را طبق دستورالعمل های کشوری و به صورت دقیق، کامل و به موقع انجام دهید.

۱۰. مقاومت در برابر داروها، درمان بیماری سل را در دنیا با مشکل مواجه نموده است. مبتلایان به بیماری سل باید مصرف صحیح داروهای درمان سل را تحت هر شرایطی ، حتی در زمان همه گیری ها از جمله همه گیری کووید-۱۹ حفظ نمایند.

۱۱. داروهای ضد مالاریا نقشی اساسی در مقابله با این بیماری دارند. برای پیشگیری از ایجاد